

TEMAT: OD SYMBOLU DO METAFORY, CZ.2.

■ Cele ogólne

- kształcenie umiejętności sprawnego posługiwania się słowem pisanym i mówionym;
- kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, ich selekcjonowania i wykorzystywania w konkretnych sytuacjach;
- przygotowanie uczniów do świadomego, wartościującego i krytycznego odbioru filmu;
- kształcenie wrażliwości estetycznej;
- kształtowanie postaw indywidualnych i społecznych cech charakteru: dyscypliny, samodzielności, współdziałania w grupie;
- poznawanie wybranych tekstów kultury o różnym charakterze i stopniu trudności;

■ Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- objaśnić pojęcie symbolu;
- funkcjonalnie posługiwać się pojęciem symbolu;
- korzystać samodzielnie z różnych źródeł wiedzy;
- formułować wypowiedzi ustne i pisane;
- notować;
- odczytać symbole (religijne i kulturowe) obecne w filmie;
- interpretować teksty kultury.

■ Metody pracy

pokaz, pogadanka, dyskusja, burza mózgów, analiza tekstu kultury

■ Forma zajęć

indywidualna

■ Środki dydaktyczne

Telewizor, dvd, filmografia: „Dekalog 1” (uczniowie muszą znać cały film); Słownik Terminów Literackich, Słownik Symboli, kadry z filmu w prezentacji i fragmenty filmu.

Tok zajęć

- sprawy organizacyjne
- przypomnienie pojęcia symbolu
- uczniowie otrzymują tekst (zał.1.) – mają się z nim zapoznać i wykonać na jego podstawie notatkę.
- prezentacja efektów pracy przez jedną osobę
- przedstawienie tematyki filmu – wybrane osoby streszczają fabułę
- nauczyciel zwraca uwagę, że nasycenie symboliką zauważalne jest w tym filmie już w pierwszych kadrach – pokaz pierwszych trzech minut
- zadaniem uczniów jest wskazać od trzech do pięciu symbolicznych obrazów
  - a) woda w zbiorniku
  - b) mężczyzna z załzawionymi oczami
  - c) ujęcie fasady budynku mieszkalnego
  - d) chłopiec w oknie
  - e) gołąb w oknie
  - f) dopuszczalne inne spostrzeżenia

TEMAT: OD SYMBOLU DO METAFORY, CZ.2.

- pokazujemy ponownie fragment i tym razem zatrzymujemy wskazane obrazy w kadrze i poddajemy analizie; uczniowie mogą wykorzystywać słowniki symboli
  - a) symbol obecności pod różną postacią, symbol życia, można czytać kodem religijnym – chrzest, znak wiary, znak przyjęcia w poczet wiernych
  - b) strażnik porządku, tajemniczy, milczący, czuły, zawsze obecny i z trudem zauważalny – Chrystus?
  - c) jak drabina – symbol wspinania się do Boga; jak krzyże spiętrzone w jeden wielki krzyż; jak wieża Babel?
  - d) wyrażnie ujęty w trójkątnym polu – symbol doskonałości, 3 – liczba boska, dziecko – niewinność;
  - e) znowu kod religijny – znak obecności Ducha Świętego
- wnioski – koncepcja reżysera spójna z tematyką, tytuł nawiązuje przecież do pierwszego przykazania; możliwe też inne wnioski
- zadanie domowe: poszukaj w obrazie Kieślowskiego jeszcze pięciu innych symboli i krótko je skomentuj, rozszyfruj, zinterpretuj

TEMAT: OD SYMBOLU DO METAFORY, CZ.2.

KARTA PRACY

zał.1.

„W kraju panował chaos i bałagan – w każdej dziedzinie, w każdej sprawie i prawie każdym życiu. Napięcie, poczucie bezsensu i pogarszających się czasów było wyczuwalne. (...) Miałem dojmujące wrażenie, że coraz częściej oglądam ludzi, którzy nie bardzo wiedzą po co żyją.(...) "Dekalog" jest próbą opowiedzenia dziesięciu historii – fikcyjnych, fabularnych, które zawsze mogą się zdarzyć w każdym życiu – o dziesięciu czy dwudziestu osobach, które dziś w tej właśnie szarpaninie, na skutek takiego a nie innego zbiegu okoliczności nagle zdają sobie sprawę, że kręcą się w kółko. Że nie realizują tego, co naprawdę chcą."

[Krzysztof Kieślowski, "Autobiografia", Wydawnictwo Znak, Kraków 2006, s. 116-119]